

'Well, I suppose nothing is meant to last forever. We have to make room for other people. It's a wheel. You get on, you have to go to the end. And then somebody has the same opportunity to go to the end and so on.'

– Vivian Maier

Toen een organisatie hem in 2015 vroeg om uit z'n roman voor te lezen, bracht hij een virtueuze tekst over waarom hij die roman nooit had geschreven. Het werd meteen duidelijk dat hij een roekeloze stem was om in het oog te houden. Ward geeft de indruk te improviseren en tegelijk zet hij strak gecomponeerde teksten neer. Altijd weer de magie van de allereerste saxofoonstoot.

Je bent de jongeman – zestien, zeventien, hooguit achttien – en loopt in het kielzog van je moeder. Meerdere keren per dag probeer je de stad in je mond te steken. Ben je blind of doof? Gulzig of net kieskeurig? Je moeder wil het weten. Ze belt aan, zegt je naam en samen gaan jullie naar binnen. 'Spreek de letters van het alfabet traag uit,' zegt de dokter, onderwijl klopt hij met een hamer op je keel. Het medicijn: een handvol letterkoekjes. Voor je moeder: het bevel nooit meer terug te komen.

Het eerste koekje smelt op je tong. Je moeder stoot verontwaardigde klinkerklanken uit. Jij duwt de letter Z tussen haar lippen. Je moeder verkruint, wordt weggeblazen. De Z ligt heelhuids op de grond. De letter breekt onder je zool – je zette een stap vooruit. En dan nog één en nog één. Wat je doet wordt wandelen genoemd. Je hand volgt een lint dat strakgespannen door de straten loopt. Je voelt bakstenen, groeven, brievenbussen, deuren (open/dicht). Je vingerafdrukken kruipen tegen de muren op. Tot bloedens toe krassen gevels een tweede levenslijn in je hand.

*

Je bent het kind met een lui oog voor de etalage van een handelaar in bric-à-brac. Zilver- en glaswerk, een halssnoer, een kandelaar, een kaptafel, een hakschoen, een legerbottine, een magazine, een plaat van Mozart, een mof van bont, een kop van porselein, een wandornament uit hout gekapt. Een zonnebril met stukjes glas bekleed vangt je spiegelbeeld – je oog blijft aan een stoffig glasrandje plakken.

Voor de deur ligt een wioldop op een spons – slechts één keer gebruikt uitroepteken. In een wioldopweerspiegeling is de stad een lint, gebouwen geperst tussen asfalt en lucht. Een wolkenkrabber past in de ruimte tussen je duim en wijsvinger. Het politiekantoor verdwijnt achter de top van je pink.

Het feestje was de moeite en de dop kwam brandschoon uit de vaat, aldus de vorige eigenaar, aldus de verkoper. 'i don't undRstNd wot U sed,' zeg jij en hij sist en klapt in zijn handen.

*

Je bent de vrouw met afhanginge ogen, halfgeopende mond, een te grote zwarte mantel en een verlopen hoed, dwalend door de straten (en de nacht valt en valt). Je bent amper een mens, bijna een kraai (die krast en krast). Je bent gewoon moe en geeft geen moer om mode. Je lijdt aan verzamelwoede – een loods gehuurd voor een verzameling kranten, stapels en stapels tot aan het plafond. Je komt aan de kost als kindermisje. Aan het einde van de maand krijg je een cheque die je wederom niet int. Vergeten of ... Ach, wat kan het jou – iemand – schelen? Foto's nemen, zoveel mogelijk foto's nemen, daar is het jou om te doen. De knapste snapshots hang je met een speld aan een wasdraad in je kamer onder de nok van het dak. Als de kinderen vragen wat je later wilt worden, dan zeg je: 'Een filmrolletje in een zwarte koker met een grijs dekseltje op verstopt onder grotmensenkieren op de bodem van jouw speelkoffer'.

*

Je bent de man met een wandelstok die zijn dagelijks half uurtje uit wandelen gaat. Op straat wacht een hond voor een winkel op zijn baasje. Zijn kop is een koekoeksklok. Wanneer je hem vraagt: 'Hoe laat is het,' zwaaien de wijzers als een staart.

Op straat wacht een man op de bus naar het werk. Zijn hoofd is een platenspeler. Wanneer je hem vraagt: 'Zet eens wat anders op,' grijpt hij in het ijle naar de naald. Op straat zit een meisje op een bank. Ze wiegt een wolkenkrabber in haar armen. Wanneer je haar vraagt: 'Wat voor weer is het daarboven,' kijkt ze van je weg en duwt de ramen uit als waren ze noppen in folie.

*

En jij, als jongeman van zeventien, hooguit achttien, denkt: dit kan niet blijven duren. Weldra vraag je iemand om in je arm te knijpen. Je zult toch niets voelen. Je bent niet echt, deze stad is niet echt: het water in de haven is van donkerblauw plastic en het schuim op de golven van isomo. Achter ramen en spiegels draait een camera en de skyline leunt tegen een houtskelet. De lucht moet nog bijgekleurd en de soundtrack wordt later opgenomen. De inwoners houden zich aan een scenario, alleen jij bent je rol vergeten. Als je lang genoeg rechtdoor zou lopen, beland je in de coulissen. Als je lang genoeg voor je uit zou staren, zie je het publiek in de bioscoopzaal zitten.

*

Op een kruispunt in de regen wachten mensen zonder noemenswaardige kenmerken om over te steken. Het verkeer rijdt van noord naar zuid, en andersom.

*

Op een podium kreunt een vrouw luid en onregelmatig. De natte flyer op de bar spreekt over improvisatie – een hommage aan de zang van een niet nader genoemde stam in een niet nader genoemd West-Afrikaans land. Een drummer en een trompettist houden het gekreun halsstarrig bij.

Een contrabassist probeert tevergeefs een rode draad door stem, drums en trompet te trekken en draait dan maar zijn snaren tot een weerbarstig bolletje. Het publiek is onverbiddelijk. Vanochtend, net na het ontwaken, lukte het hen de zin van het leven samen te vatten in één gefluisterd woord. Ze herhalen het woord tegenover hun gezelschap. Dan voegen ze er nog één aan toe. En dan nog één en nog één. Het woord is een zin geworden, en dan nog één en nog één.

*

Je bent de man van veertig zonder kind, vrouw of hobby en je hebt gewandeld, verdomme, je hebt gewandeld – zweet op je rug, onder je oksels, op je voorhoofd en ongeschoren kaken, voeten vol met blaren. En dorst. In het midden van de stad zak je bijna door de knieën. Twee zachte handen duwen je beslist in een stoel.

De zon valt als een dooier op de stilstaande klok van een beursgebouw. Die dag wordt slechts één wisselkoers bepaald: de waarde van één seconde. Iedereen die zit en niets doet – niet tobt of werkt, wegloopt, –fietst of –rijdt – krijgt er twee voor in de plaats. Later vier, dan acht, zestien. Na een tijdje stel je vast dat enig geslenter de koers gunstig beïnvloedt.

*

Je bent het meisje dat volgens de burenhallucineert, dat op handen en knieën op het voetpad zit, je oor tegen een stoeptegelt gedrukt. Ondergronds hoor je een piano spelen. Tien minuten later leun je tegen een kantoorgebouw aan, je oor tegen de gevel gedrukt. Aan de andere kant tikt een prikklok, begint een sirene te loeien.

Tien minuten later leg je je hoofd tegen een boom, je oor tegen de stam gedrukt. De ringen draaien als een propeller.

Tien minuten later sla je je armen om een standbeeld, je oor tegen de dode componist gedrukt. In de bronzen navel weerklinkt zijn meest vergeten werk.

Tien minuten later ruk je een wolkenkrabber uit de grond, met wortels en al, en je gaat ermee op een bank zitten. Je drukt je wang tegen de hoogste verdieping en fluistert: 'Op een dag pas je in de palm van mijn hand.'

*

Je bent de man die altijd jonger wordt geschat. Een kind met een zonnebril probeert je een concertticket te verkopen. Je hebt nog nooit van de artiest gehoord en de datum is verstreken. 'bt d P\$,' zegt het kind, 'iz out of DIS world, aiight?'

Je scheurt het ticket in twee als teken dat aan de toegangsprijs van je lichaam is voldaan. Een hand in de vorm van een mal van je portefeuille glijdt in de zak van je jas. Het kind tast in het duister. 'Ik wil ervan af,' zeg je, 'en jij kunt het nog jaren dragen.' Het kind trekt de hand terug. De vingertoppen – zwartgeblakerd – vallen een voor een op de grond. 'WTF R U doin?' zegt het kind en het neemt de benen. Het ticket wordt week in een plas op de grond. Op straat proberen mannen, vrouwen en transgenders je tot het katholicisme, veganisme, islamisme, sadomasochisme, hindoeïsme, etc te bekeren. Je vertelt hen het verhaal over het kind met de zwarte vingers en hun monologen stollen.

*

Je bent de vrouw achter de gebroken etalage van een failliete handelszaak. Je hoofd hangt in een terneerge-

slagen hoek, je jurk telt te veel kreukels. De toonbank is je bureau geworden. Je computer ligt op de grond. Naast de lege kassa staan aangebroken flessen. Uit lades en kasten puilen pagina's. Je memoires – bladzijden en bladzijden volgeschreven – dwarrelen in het rond. En je denkt: mijn hele leven is een leugen. Een man van veertig zonder kind, vrouw of hobby duwt zijn lippen door een kogelrond gat in de etalage en roept: 'We maken het samen waar.'

*

Het voetgangerslicht springt op groen en de mensen zonder noemenswaardige kenmerken steken over.

*

Je ontwaakt als een man van achttien, onderuitgezakt tegen een boom in het park. Een fontein begint voorzichtig te spuiten. In flats en huizen wordt het licht aangedaan. Armen gooien ramen en deuren open. Kinderen worden naar school gebracht. Een junk zit aan het eind van een trip. Op café wordt een eerste koffie geschonken, nog een bier getapt. De wind blaast een stadsplan in een toeristengezicht. Pendelaars banen zich een weg naar een job in een toren – hun zolen onderhouden het olifantenpad. Een man met een grijparm plukt een naald uit het gras en gooit het in een bak op wielen. Hij zegt: 'Est-ce que tu viens avec moi?', maar je blijft naar de hemel staren. 'J'espère que tu trouves ton ange,' zegt de man. Een vrouw neemt een foto van het vuilnis in zijn bak. 'Mais tu fais quoi?!' vraagt hij en hij sist en klapt in zijn handen. De vrouw neemt een foto van hem. De man plukt een peuk uit het gras en loopt verder. Straks hangt hij aan een wasdraad naast een snapshot van het vuilnis; een duif op een vensterbank; een jongen met Mickey Mouse-oren op zijn hoofd; springveren die uit een versleten bed steken; een ouder koppel op de bus – ze dutten, leunen zwaar tegen elkaar aan; een opwaaiende jurk en twee dikke, bleke benen; een meisje dat haar hand naar een taart uitstrekt – haar vingerafdrukken op de etalage komen het dichtst in de buurt. Jij hebt alle letterkoekjes opgegeten. Je maag maakt een pompende beweging. Je stembanden trillen. Een woord werkt zich naar boven en gaat liggen op je tong. Je spuwt het uit en raakt een struik. Hij blijkt gemaakt van spaanderplaat en valt met een klap op de grond. Het houtskelet hangt hulpeloos in de lucht. De cameraman die zich achter de struik had verstopt, wordt niet langer aan je oog onttrokken. Hij komt naar je toe en zoomt in op je mond. Langszij staat de regisseur druk te gebaren. Je weegt je woorden, spreekt ze uit. ■